C/2025/3130

2.6.2025

Usnesení Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, kterým se revidují pokyny pro řízení dialogu EU s mládeží

(C/2025/3130)

RADA EVROPSKÉ UNIE A ZÁSTUPCI VLÁD ČLENSKÝCH STÁTŮ, ZASEDAJÍCÍ V RADĚ,

ZDŮRAZŇUJÍ, ŽE:

1. Vzhledem k přetrvávajícím dynamickým výzvám, jimž mladí lidé v Evropské unii čelí, a s ohledem na zprávu Evropské komise o průběžném hodnocení strategie EU pro mládež ([1]) a na doporučení z předchozích cyklů dialogu EU s mládeží je stále více zapotřebí revidovat usnesení Rady a zástupců členských států zasedajících v Radě, kterým se stanoví pokyny pro řízení dialogu EU s mládeží ([2]).

2. Ve sdělení Komise o odkazu Evropského roku mládeže 2022 ([3]), v její zprávě o průběžném hodnocení strategie EU pro mládež ([4]) a v závěrech Rady o odkazu Evropského roku mládeže 2022 ([5]) se zdůrazňuje, že je třeba posílit hlas mladých lidí a zajistit, aby mohli utvářet současnou a budoucí podobu Evropské unie. Základním mechanismem pro dosažení těchto cílů je v evropském kontextu dialog EU s mládeží.

3. V zájmu prosazování cílů Unie v oblasti inkluzivity, soudržnosti a demokratické angažovanosti ([6]) je kriticky důležité zajistit, aby dialog EU s mládeží zůstal relevantní a měl i nadále odpovídající dopad. Dialog EU s mládeží by měl zůstat smysluplný a adaptabilní a měl by i nadále reagovat na měnící se potřeby a ambice mladých lidí a být s těmito potřebami a ambicemi v souladu, čímž se posílí závazek EU podporovat v celé Evropě aktivní a angažované mladé lidi v posíleném postavení.

4. Dialog EU s mládeží je významným mechanismem pro zajištění účasti mladých lidí v EU a mohl by být inspirací i v celosvětovém měřítku. Mezi klíčové prvky tohoto mechanismu patří přímý dialog mezi mladými lidmi, organizacemi občanské společnosti, mezinárodními nevládními mládežnickými organizacemi a výzkumnými pracovníky na jedné straně a činiteli s rozhodovací pravomocí zastupujícími všechny úrovně veřejné správy na straně druhé, konzultace mladých lidí ohledně témat, která pro ně jsou relevantní, a stálé partnerství při řízení procesu dialogu EU s mládeží na všech úrovních. Pokud jde o provádění dialogu EU s mládeží, a v souladu se strategií EU pro mládež na období let 2019–2027 ([7]) by měly evropské cíle v oblasti mládeže nadále „sloužit jako inspirace a poskytnout vodítko pro EU, její členské státy a příslušné zúčastněné strany a orgány“ ([8]).

5. Ve strategii EU pro mládež na období let 2019–2027 je specifikována řada aspektů, které tvoří rámec provádění dialogu EU s mládeží:

   a) navázat na získané zkušenosti,

   b) usilovat o jasnější a jednodušší proces,

   c) realizovat pokud možno pracovní cykly v délce 18 měsíců,

([1]) Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o průběžném hodnocení strategie EU pro mládež 2019–2027 (COM (2024) 162 final).
([2]) Usnesení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, kterým se stanoví pokyny pro řízení dialogu EU s mládeží – Strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027 (Úř. věst. C 189, 5.6.2019, s. 1).
([3]) Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o Evropském roce mládeže 2022 (COM(2024) 1 final).
([4]) Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o průběžném hodnocení strategie EU pro mládež 2019–2027 (COM (2024) 162 final).
([5]) Závěry Rady a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o odkazu Evropského roku mládeže 2022 (Úř. věst. C, C/2024/3543, 31.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3543/oj).
([6]) Článek 3 Smlouvy o Evropské unii.
([7]) Usnesení Rady Evropské unie a zástupců vlád členských států, zasedajících v Radě, o rámci evropské spolupráce v oblasti mládeže: strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027 (Úř. věst. C 456, 18.12.2018, s. 1).
([8]) Strategie Evropské unie pro mládež na období let 2019–2027 (bod 3, třetí odstavec) (Úř. věst. C 456, 18.12.2018, s. 2).

d) v každém cyklu určit jednu tematickou prioritu,

e) postupovat podle pracovního plánu,

f) zajistit flexibilitu, pokud jde o aktéry, kteří se účastní řízení a provádění dialogu EU s mládeží,

g) provádět průběžné sledování a monitorování výsledků v oblasti kvality a dopadu procesu jako takového,

h) uznat úlohu vnitrostátních pracovních skupin, které jsou subjekty na úrovni členských států, jejichž úkolem je přispívat k organizaci konzultací, propagovat dialog s mládeží a přispívat k zajištění jeho dopadu ([9]). V souladu se strategií EU pro mládež na období let 2019–2027 „se členské státy vyzývají, aby umožnily účast mladých lidí ve všech fázích provádění dialogu EU s mládeží mimo jiné tím, že ve vnitrostátní pracovní skupině svěří významnou úlohu národní radě mládeže“ ([10]).

6. V průběžném hodnocení strategie EU pro mládež na období let 2019–2027, které vypracovala Evropská komise, se zdůrazňuje, že je třeba posílit komunikaci ohledně dialogu EU s mládeží, mimo jiné prostřednictvím aktivit v oblasti vzájemného učení, zohledňování problematiky mládeže a monitorování. Zdůrazňuje se v něm rovněž, že je třeba zachovat pokrok v oblasti začleňování a zajistit, aby bylo i nadále vyvíjeno úsilí o řešení tohoto důležitého aspektu uvedeného dialogu.

7. V průběžném hodnocení vypracovaném Evropskou komisí se poukazuje na to, že klíčovou oblastí, které je třeba věnovat pozornost, je další rozvoj a podpora procesu, v jehož rámci budou doporučení, která z dialogu EU s mládeží vyplynou, předávána příslušným zainteresovaným stranám na všech úrovních. To zahrnuje rovněž zajištění mechanismů pro informování účastníků a zainteresovaných stran o následných opatřeních na všech úrovních.

8. Novou iniciativu představuje budoucí poradní výbor pro mládež vytvořený předsedkyní Evropské komise. Bude poskytovat poradenství v otázkách, které jsou důležité pro mladé lidi a jejich vrstevníky v jejich komunitě, a bude sloužit jako fórum pro diskuse ohledně návrhů vypracovaných Komisí. Při koncipování výboru a jeho úkolů je třeba zvážit jeho případnou provázanost s dialogem EU s mládeží, tak aby členové uvedeného výboru mohli názory mladých lidí a výsledky uvedeného dialogu zprostředkovávat na nejvyšší politické úrovni EU.

9. Je nezbytné zajistit větší transparentnost a efektivitu řízení dialogu EU s mládeží, a to tím, že se jasně vymezí úlohy všech zainteresovaných stran a posílí se jejich spolupráce a odpovědnost za provádění priorit trojice předsednictví.

10. Jako orientační dokumenty pro jakékoli účastníky dialogu EU s mládeží by mohlo sloužit sdělení Komise s názvem „Zapojovat, propojovat a posilovat mladé lidi: nová strategie EU pro mládež“ ([11]), usnesení Rady o výsledcích jednotlivých cyklů dialogu EU s mládeží a průběžné hodnocení strategie EU pro mládež vypracované Evropskou komisí.

MAJÍ ZA CÍL:

11. Posílit a zkvalitnit dialog EU s mládeží v nadcházejících letech vypracováním a prováděním praktických opatření zaměřených na řešení hlavních výzev spojených s tímto procesem. Tato opatření by měla zahrnovat:

a) vypracování přístupu ohledně toho, jak mladým lidem a mládežnickým organizacím pravidelně poskytovat na unijní, celostátní, regionální a místní úrovni zpětnou vazbu ohledně výsledků procesu dialogu EU s mládeží a navazujících činností, s cílem zajistit smysluplný dialog a účast mládeže na všech úrovních. Při vypracovávání tohoto přístupu je třeba zvážit, jak by bylo možné v rámci tohoto procesu dosáhnout konkrétnějších výsledků, například lepším sladěním dialogu EU s mládeží s pracovním programem a politickou agendou Evropské komise díky tomu, že se pozornost zaměří na vybraná konkrétní (společná) prováděcí opatření;

b) vytvoření společné komunikační strategie pro účely dialogu EU s mládeží s cílem zajistit, aby byly ve všech fázích procesu udržitelným způsobem šířeny transparentní informace uzpůsobené mladým lidem.

12. Usilovat o naplňování cíle, jímž je posílit řízení dialogu EU s mládeží, a to zejména tím, že se pozornost zaměří na zúčastněné aktéry, jejich úlohu, organizační rámec, v němž jejich aktivity probíhají, a otázky provádění související s řízením, přičemž je třeba uznat důležitou úlohu, kterou v organizačním rámci dialogu EU s mládeží hraje odvětví mládeže EU ([12]).

([9]) Viz roční pracovní program pro provádění programu Erasmus+, programu EU pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport (referenční číslo Komise C(2024) 7026, 11. října 2024).
([10]) Strategie Evropské unie pro mládež, s. 9 (příloha I, bod 4, třetí odstavec).
([11]) Dokumenty 9264/18 + ADD 1–8, COM(2018) 269 final + SWD(2018) 168 a 169 final.
([12]) Spojením „odvětví mládeže EU“ se obecně rozumí všechny organizace, pracovníci s mládeží, členové akademické obce, zástupci občanské společnosti z řad mládeže a další odborníci zapojení do rozvoje politiky mládeže, kteří v EU provádějí aktivity a projekty související s mládeží.

13. Zvýšit dostupnost a kvalitu dialogu EU s mládeží, tak aby bylo možno zajistit inkluzivní účast mladých lidí v celé jejich rozmanitosti, posílit spolupráci mezi členskými státy a zlepšit provádění a monitorování iniciativ týkajících se mládeže.

14. V souvislosti s procesem rozšíření případně prozkoumat, jak v rámci dialogu EU s mládeží zintenzivnit spolupráci s mladými lidmi z kandidátských zemí a potenciálních kandidátských zemí.

SE DOMNÍVAJÍ, ŽE:

15. Trojice předsednictví by měla převzít vedoucí úlohu při řízení provádění dialogu EU s mládeží. Tento proces probíhá v úzké spolupráci s členskými státy, Evropskou komisí, vnitrostátními pracovními skupinami, Evropským fórem mládeže a dalšími zástupci občanské společnosti z řad mládeže a případně s národními agenturami ([13]). V zájmu zajištění účinné koordinace by trojice předsednictví měla tuto činnost organizovat prostřednictvím evropské řídicí skupiny.

16. Evropská řídicí skupina slouží jako platforma pro řízení dialogu EU s mládeží. Jejími členy jsou zástupci trojice předsednických zemí a jejich zástupci mládeže z vnitrostátních pracovních skupin, pokud možno prostřednictvím národních rad mládeže, jakož i zástupci Evropské komise a Evropského fóra mládeže. Na pozvání trojice předsednictví by se činnosti evropské řídicí skupiny mohly účastnit i další relevantní zainteresované strany, jako jsou národní agentury, výzkumní pracovníci, odborníci a zástupci předchozí a nadcházející trojice předsednictví.

17. Úlohou evropské řídící skupiny je:

a) poskytovat obecné pokyny k dialogu EU s mládeží týkající se otázek, jako je tematická priorita cyklu, zajištění kontinuity v rámci cyklů i napříč nimi, konzultační nástroje, prováděcí činnosti a akce relevantní pro daný proces, včetně konferencí EU o mládeži;

b) popřípadě poskytovat vstupy, nástroje a podporu, aby byla zajištěna vysoká kvalita dialogu EU s mládeží a tematická soudržnost v rámci každého cyklu;

c) účinně spolupracovat s vnitrostátními pracovními skupinami tím, že bude poskytovat pokyny, nástroje a podporu, včetně případného usnadňování pravidelných výměn, s cílem zajistit, aby provádění dialogu EU s mládeží mělo vysokou kvalitu;

d) zajistit, aby bylo prováděno participativní hodnocení cyklu, jakož i jeho monitorování, využívání a přijímání návazných opatření, zajistit rozsáhlé šíření výsledků tohoto hodnocení a poskytovat podporu pro účely monitorování výsledků dialogu EU s mládeží ve všech oblastech politiky, které mají dopad na mladé lidi, a pro účely souvisejících návazných opatření;

e) s podporou výzkumných pracovníků zajistit kvalitativní a fakticky podložený přístup k provádění a řízení dialogu EU s mládeží;

f) ve spolupráci s Evropskou komisí a Evropským fórem mládeže přispívat k zachování institucionální paměti ohledně dialogu EU s mládeží;

g) usnadňovat hladký přechod na následující trojici předsednictví;

h) ve vhodných případech zvážit výsledky a doporučení z předchozích cyklů dialogu EU s mládeží týkající se zlepšení jeho řízení;

i) prozkoumat metody pro posílení hodnocení a monitorování dialogu EU s mládeží a jeho výsledků na všech úrovních a pro přijímání souvisejících návazných opatření;

j) věnovat se veškerým dalším aspektům, které může trojice předsednictví v konzultaci s členskými státy a zástupci mládeže považovat za vhodné.

([13]) „Národní agenturou“ se rozumí jeden nebo více subjektů pověřených tím, aby na vnitrostátní úrovni v členském státě nebo ve třetí zemi přidružené k programu řídily provádění programu Erasmus+ a programu Evropský sbor solidarity.

18. S cílem zajistit, aby evropská řídicí skupina cyklu dialogu EU s mládeží transparentně a hladce fungovala, a podpořit zachování institucionální paměti by měla trojice předsednictví vypracovat pracovní dokument a vysvětlující poznámku, v nichž budou stanoveny cíle a témata dialogu EU s mládeží a upřesněny úlohy všech aktérů zapojených do evropské řídicí skupiny, jakož i všechny operativní úkoly a pracovní metody.

19. Úlohou vnitrostátních řídicích skupin je:

a) vést konzultace ohledně dialogu EU s mládeží na místní, regionální a celostátní úrovni;

b) efektivně informovat mladé lidi a činitele s rozhodovací pravomocí o cílech a prioritách dialogu EU s mládeží a aktivně je propagovat na místní, regionální a celostátní úrovni;

c) zvyšovat povědomí o dialogu EU s mládeží a o tom, jak se do něj na místní, regionální a celostátní úrovni zapojit;

d) podněcovat aktivní účast odvětví mládeže na dialogu EU s mládeží na místní, regionální a celostátní úrovni;

e) zajišťovat, aby do dialogu EU s mládeží byly na místní, regionální a celostátní úrovni zapojeny nedostatečně zastoupené skupiny mladých lidí, včetně mladých lidí s omezenými příležitostmi;

f) přispívat k provádění výsledků dialogu EU s mládeží, včetně informování relevantních aktérů na místní, regionální a celostátní úrovni ohledně doporučení, jež z konzultací v rámci dialogu EU s mládeží vyplynou;

g) připravovat delegáty z řad mládeže na konference EU o mládeži, mimo jiné tím, že jim budou poskytovat individuálně uzpůsobené školení o hodnotách a fungování EU, jakož i o specifičnosti dialogu EU s mládeží a konference EU o mládeži, s cílem zajistit, aby dobře chápali svou úlohu a byli připraveni na diskutovaná témata, tak aby mohli k těmto diskusím informovaně přispět;

h) v souladu s pravidly EU a vnitrostátními podmínkami se zapojit do procesu podávání žádosti o grant EU pro účely provádění dialogu EU s mládeží na místní, regionální a celostátní úrovni, do správy uvedeného grantu a do podávání souvisejících zpráv.

20. Vnitrostátní pracovní skupiny by měly:

a) zajistit klíčovou úlohu pro mladé lidi, obvykle zastoupené prostřednictvím národní rady mládeže, s cílem zajistit, aby byl dialog EU s mládeží veden mladými lidmi;

b) rozhodovat o uspořádání a operačních postupech, které nejlépe vyhovují jejich potřebám v souladu se specifiky jejich členských států a relevantními ustanoveními strategie EU pro mládež;

c) přispívat k plnění cílů jednotlivých cyklů dialogu EU s mládeží;

d) zajistit, aby byly ve všech fázích dialogu EU s mládeží adekvátně zastoupeni mladí lidé v celé své rozmanitosti ([14]);

e) být na žádost Evropské komise před začátkem každého grantového období jmenovány členskými státy v souladu s vnitrostátními pravidly a okolnostmi;

f) být případně podporovány národními agenturami, které mohou mimo jiné poskytovat informace o cílech dialogu EU s mládeží a podporovat účast na jejich plnění, a to i v případě nedostatečně zastoupených skupin, a posilovat synergie s programy Erasmus+ a Evropský sbor solidarity;

g) spolupracovat s Komisí při vypracovávání a využívání pokynů týkajících se systémového přístupu k monitorování a šíření výsledků dialogu EU s mládeží na místní, regionální a celostátní úrovni.

21. Úlohou delegátů z řad mládeže je:

a) aktivně se účastnit konferencí EU o mládeži s cílem hovořit jménem mladých lidí ve své zemi, a to na základě výsledků vnitrostátních konzultací a jejich přípravy národní radou mládeže;

b) účastnit se, je-li to nezbytné a možné, vnitrostátních pracovních skupin a vnitrostátních akcí souvisejících s dialogem EU s mládeží;

([14]) Tamtéž, poznámka pod čarou č. 9.

c) přispívat na celostátní, regionální a místní úrovni k podpoře dialogu EU s mládeží a k povědomí o tomto procesu mezi svými vrstevníky, mimo jiné sdílením toho, o čem se na konferencích EU o mládeži diskutovalo;

d) při zastupování mezinárodních nevládních mládežnických organizací přispívat k dialogu EU s mládeží tím, že budou v diskusích aktivně zprostředkovávat pohled ze strany mladých lidí, jejich organizací a jejich konkrétních oblastí činnosti.

22. Úlohou Evropské komise je:

a) zajistit zachování institucionální paměti dialogu EU s mládeží, včetně jeho archivů, v úzké spolupráci s Evropským fórem mládeže a na základě informací poskytnutých evropskou řídicí skupinou;

b) zajistit hladký proces zapojování nastupující trojice předsednictví a předávání znalostí mezi jednotlivými cykly ve spolupráci s Evropským fórem mládeže;

c) poskytovat podporu a pokyny vnitrostátním pracovním skupinám, pokud jde o komunikaci o dialogu EU s mládeží, jako je jeho vizuální identita, komunikační produkty a plány, s cílem zajistit, aby proces i výsledky byly široce uznávány a šířeny;

d) přispívat k provádění dialogu EU s mládeží založenému na důkazech posílením a zefektivněním úlohy výzkumných pracovníků, včetně analyzování toho, jak mohou přispět k hodnocení a monitorování dialogu EU s mládeží a k činnostem, které na něj navazují;

e) usilovat o synergie mezi dialogem EU s mládeží a dalšími iniciativami EU a participativními mechanismy s cílem zvýšit jejich efektivitu a posílit účast mládeže;

f) informovat a zvyšovat povědomí o dialogu EU s mládeží, a zejména o jeho výsledcích, na úrovni EU, mimo jiné prostřednictvím Evropského portálu pro mládež a sítě Komise pro mládež složené z korespondentů pro mládež;

g) prostřednictvím grantů EU podporovat vnitrostátní pracovní skupiny a trojici předsednictví v jejich činnostech souvisejících s dialogem EU s mládeží;

h) zvýšit soulad mezi dialogem EU s mládeží a pracovním programem a politickým programem Evropské komise s cílem posílit dopad dialogu EU s mládeží a zároveň respektovat zásadu, že se jedná o proces vedený mládeží;

i) za účasti vnitrostátních pracovních skupin vypracovat pokyny pro jednotný a systémový přístup k monitorování a šíření výsledků dialogu EU s mládeží na všech úrovních.

23. Úlohou Evropského fóra mládeže je:

a) přispívat k zachování institucionální paměti dialogu EU s mládeží, včetně jeho archivů, v úzké spolupráci s Evropskou komisí a na základě informací poskytnutých evropskou řídicí skupinou;

b) podpořit Evropskou komisi při zajišťování hladkého zapojení nastupující trojice předsednictví a předávání znalostí mezi jednotlivými cykly;

c) poskytovat podporu a poradenství vnitrostátním pracovním skupinám a národním radám mládeže;

d) efektivně informovat mladé lidi a činitele s rozhodovací pravomocí o cílech a prioritách dialogu EU s mládeží a aktivně je propagovat na úrovni EU;

e) informovat o výsledcích konzultací v rámci dialogu EU s mládeží prostřednictvím svých sítí a vhodných kanálů.

24. Aby byla zajištěna předvídatelnost průběhu dialogu EU s mládeží v každém osmnáctiměsíčním pracovním cyklu, mělo by předsednictví včas informovat Pracovní skupinu pro mládež a vnitrostátní pracovní skupiny o organizaci a fungování evropské řídicí skupiny, o pokroku při provádění dialogu EU s mládeží a o všech dalších otázkách, které mohou být relevantní pro aspekty uvedené ve výše uvedených 23 bodech.

SE ZAVAZUJÍ:

25. zřídit v úzké spolupráci s Evropskou komisí sekretariát dialogu EU s mládeží v rámci Evropského fóra mládeže s cílem posílit efektivitu a řízení dialogu EU s mládeží a zajistit, aby se jednalo o smysluplný proces vedený mladými lidmi. Mezi úkoly sekretariátu by mohla patřit podpora institucionální paměti, budování kapacit, zajištění soudržnosti a předávání znalostí napříč cykly, usnadňování komunikace a zlepšování systematického sledování výsledků. Aby sekretariát fungoval co nejefektivněji, měl by pracovat v úzké součinnosti s Evropskou komisí, trojicí předsednictví, evropskou řídicí skupinou, členskými státy a dalšími relevantními zainteresovanými stranami a zajistit strukturovaný, transparentní a koordinovaný přístup k provádění dialogu EU s mládeží;

26. revidovat toto usnesení v souladu s budoucí strategií EU pro mládež po roce 2027 s cílem přizpůsobit jej možnému novému vývoji a potřebám a zaměřit se na zajištění toho, aby účast mládeže zůstala základním kamenem rozvoje evropské politiky v oblasti mládeže.